

SISÄLLYS

Aluksi 9

Taustat leirin miehille 13 – Kirjan nimestä ja internoinnista 15 – Tutkimukseni kolme tasoa 16 – Monta kiitosta 17 – Taustalla vaikuttaneet 19 – Aikalaiset ja haastatellut 20 – Käytetyt lyhenteet ja sotilassanasto 21

Kaappaus Amsterdamista Alakurttiin 23

Pakoyritys ja onnistunut pako 26 – Rovaniemeltä Kauhavalle 28 – Romanssi Kauhavalla, häät Hollannissa 29

Viisitoista ahdistavaa kuukautta 32

Neuvostoliitto uhkailee ja painostaa 33 – Saksan suunta muuttuu 35 – Molotov haluaa hoitaa Suomen 36 – Saksa valmistele hyökkäystä ja tiedustelee 38 – Hitler purkaa salauksen 41 – Sotilaat neuvottelevat, ja Saksa valmistele Petsamon miehitystä 41 – Saksa ei ollut Lapin miehittäjä 44 – Saksa tuo joukkonsa ja hyökkää Pohjolassa 45

Suur-Saksan armeija Suomessa 49

Saksalaiset saapuvat 51 – Vaatimattomat maantiet 53 – Moderni ja massiivinen huolto 54 – Väylänvarrentie Markkinaa ja huoltotie Petsamoon 57 – Paatsjoen silta ja huoltotie Litsajoelle 58 – Maantie ja rautatie Sallan suunnalla 59 – Sateet pehmittivät tiet pohjattomiksi 61 – Pahvitelttoja ja parakkeja 62 – Kenttärata – kuoleman rata 65 – Pikku-Berliinien tuhannet parakit 68 – Ammukset Misissä, elintarvikkeet Viassa 70 –

Luftwaffen yhdeksän sotakenttää 72 – Sata sotasairaalaa ja kymmeniä sotilaskoteja 73 – Rakentajina Todtin miehet ja sotavangit 75 – Sotavangeilla raskaimmat työt ja karu kohtalo 78 – Armeijan avustajat, suomalaiset ja vapaaehtoiset 81

Turun kautta Tukholmaan 84

Suomi solmii erillisrauhan 85 – Valvontakomissio käyttää valtaansa 87 – Väli­rauhansopimuksen luovutusvelvoitteet 87 – Valvontakomissio ottaa Suomen haltuunsa 89 – LVK ei neuvottele eikä taivu 91 – Rovaniemellä anotaan suojelusta 94 – Muukalaisia alkaa saapua Kauhavalle 95 – Etääntyminen Saksasta alkaa 96 – Väestöleiristä yleinen internointileiri 98 – Leiri siirtoväenasiainosaston hoitoon 98 – Tämä tiedetään Kauhavan internointileiristä 102 – Majoitus keskikoululla ja nuorisoseuralla 104 – Paapelin kieltensekoitus Kauhavalla 105 – Neljä palkattua ja vapaaehtoiset lotat 107 – Valpo valvoo 108 – Lotat muonittavat 111 – Miehet saavat kulkea vapaasti 112 – 165 miestä ja 16 kansallisuutta 115 – Kolmannes Alankomaiden kansalaisia 117 – Kolme veljesparia sekä isä ja poika 119 – Morsiamet, ”morsiamet” ja suomalaisvaimot 121 – Kaksi paria vihittiin Rovaniemellä 123 – Pendersit vihittiin Ruotsissa 124 – Suutari, monttööri ja merimies 127 – Sotamiehiä, korpraali ja vääpeli 128 – Gestapo epäili vakoojaksi 130 – Työmaita kautta laajan Lapinmaan 132 – 25 hollantilaista ”X-miestä” 134 – Todtin työvelvolliset puolalaiset 135 – Monta miestä Pommerista 137 – Maansa puolustajia ja Saksan sotilas 141 – Enemmistö Todtin tuomia 143 – Kaksi räätäliä ja taidemaalari-opettaja 144 – Kuljetusaluksen merimiehet 146 – Belgialaiset Warmten ja Luftwaffen miehiä 147 – Latvialaiset karkasivat Suomen satamissa 150 – Yhdeksän miestä neljästä maasta 154

Neuvostoliittoon luovutettujen taipaleet 157

Kuusi hollantilaista 158 – Sveitsiläiset SS-miehet 159 – Tanskalaiset siviilit 160 – SS-vapaaehtoiset Norjasta 162 – Leiriläisiä eri puolilta Eurooppaa 163 – Kuusi saksalaista sotilaskarkuria 164 – Luovutusten perusteet 167 – Neuvostosotavangit

palautettiin nopeasti 170 – Saksalaiset luovutettiin
lokakuussa 171 – Rauhallinen lokakuu 174 – LVK:n
upseerit uhkailevat leirin johtajaa 176 – Valvontakomissio
toimii nopeasti 179 – Miehet siirretään sotavankileirille
Ouluun 186 – SS-miehet muuttuvat siviileiksi 190 – Epäonnistunut
pakoyritys 198 – Hallitus pyytää harkintaa 198 – Kohtalona
kuolema tai kotiutus 203 – Tanskalaiset 203 – Hollantilaiset 206 –
Sveitsiläiset 206 – Norjalaisille maanpetostuomiot 206 –

Totuus löytyi arkistoista – ei Kauhavalta 216

Epilogi 220

Kauhavan leirin henkilöluettelo 222

Turun kautta Tukholmaan siirretyt 222 – Neuvostoliittoon luovutetut 261

Lähteet 275

Haastatellut 275 – Arkistot 275 – Lehdet 276 – Tutkimus- ja
lähdekirjallisuus 276 – Artikkelit 276 – Kirjallisuus 277